

Algemene wet overheidsinformatie

Right to know day Groningen 28-9-11

Bernd van der Meulen

Hoogleraar Law & Governance Wageningen Universiteit

Overzicht

- Opdracht en kritiek
- Mentaliteitsveranderingen
- Wat speelde er zoal?
- Analyse
- Aanpak Awo
- En nu?

Vragen van het lid **Duyvendak** (GroenLinks) aan de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties over een wijziging van de *Wet openbaarheid bestuur*. (Ingezonden 30 mei 2006)

1
Wat is de precieze opdracht aan prof. Van der Meulen met betrekking tot een voorontwerp van wet voor een gewijzigde *Wet openbaarheid van bestuur* (WOB)?

2
Bent u bereid dit voorontwerp van wet aan de Kamer te sturen?

3
Waarom hebt u prof. Van der Meulen deze opdracht gegeven, aangezien hij niet bekend staat als een deskundige op het terrein van de WOB? Hoe is de opdrachtsverlening verlopen? Heeft u prof. Van der Meulen ook opdracht gegeven de huidige WOB te vereenvoudigen en toegankelijker te maken voor de burgers? Zo neen, waarom niet? Zo ja, is dit naar uw mening gelukt?

4
Heeft u prof. Van der Meulen ook opdracht gegeven het aantal weigeringsgronden te verminderen? Zo neen, waarom niet? Zo ja, is dit naar uw mening gelukt?

5
Hebt u prof. Van der Meulen gevraagd vooral te kijken naar de

eerste fase van het verzoek, dat wil zeggen tussen indiening en het eerste besluit, aangezien in deze fase immers een groot deel van de verzoeken strandt? Zo neen, waarom niet?

6
Hebt u kennisgenomen van de uiterst kritische ontvangst van het voorontwerp op de conferentie over de Wob op vrijdag 19 mei jl?

7
Bent u bereid conclusies te verbinden aan deze kritische ontvangst en de huidige opdracht aan prof. Van der Meulen in te trekken? Vindt u ook dat voortgaan op deze weg slechts leidt tot tijdverspilling en dat het zeer wenselijk is nog in deze kabinetsperiode te komen tot serieuze stappen om de werking van de WOB ingrijpend te verbeteren? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

Antwoord van minister **Pechtold** (Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties). (Ontvangen 8 juni 2006)

1
Ter uitvoering van het Paasakkoord op het punt van de Brede agenda bestuurlijke vernieuwing heb ik voor wat betreft de toegang tot (overheids-)informatie aan prof. mr. B.M.J. van der Meulen, hoogleraar Recht en Bestuur aan Wageningen

Universiteit, een onderzoeksopdracht verleend voor het opstellen van een vernieuwend voorontwerp voor een algemene wet overheidsinformatie, welk voorontwerp een regeling bevat voor de juridische en bestuurlijke aspecten van openbaarheid van bestuur en overheidsinformatie, met insachtneming van onder meer de aspecten van veiligheid en privacy. Prof. Van der Meulen heeft daartoe vertegenwoordigers van wetenschap, openbaar bestuur en pers geconsulteerd en op 19 mei 2006 over zijn voorstellen een symposium georganiseerd. Hij zal het resultaat van de gevoerde gesprekken en debatten in zijn voorontwerp verwerken. Ook de aanbevelingen uit het rapport *Over Wetten en praktische bezwaren. Een evaluatie en toekomstvisie op de Wet openbaarheid van bestuur* (Universiteit van Tilburg 2004), alsmede uit onder meer de eerdere rapporten *Grondrechten in het digitale tijdperk* (2000), *Wob & ICT* (2000) en *In dienst van de democratie* (2001) zal hij bij zijn voorstellen betrekken.

2
Prof. Van der Meulen biedt mij het voorontwerp op 4 juli 2006 aan. Daarmee is het voorontwerp openbaar. Ik zal het daarna zo spoedig mogelijk aan de Kamer zenden.

Mentaliteitsverandering?

- Kan de wetgever iets?
 - Commissariaat voor de overheidsinformatie
 - Adviseur / helper / netwerker
 - Toezichthouder / handhaver → ophalen en zelf openbaar maken

- Voorstellen minister Donner: *heeft of is* de burger een probleem?

Aanleiding Awo

- Opstapeling onverwerkte rapporten
 - Knelpunten → belemmeringen openbaarheid
 - Wensen → andere machten, instellingen
- Politiek vastgelopen dossier
 - Koninklijk huis → AZ
 - AIVD → BZK
 - RM / RvS → Justitie
 - Lagere overheden → VNG

Burgemeester van Brunssum

- ABRvS 16 januari 1997, JB 1997/26 m.nt. H. Koning
- Justitieel onderzoek naar corruptie
- BZK: ontslag? Inzage dossier?
- Justitie verleent
- Burgemeester maakt bezwaar → 10 EVRM

Stelende politieman

- ABRvS 25 april 2000, RAwb 2001, 25 m.a. BvM
- Justitie heeft de feiten
- Politieregio wil ontslaan....

Leo Damen

- ABRvS 25 april 2000 JB 2000/142
- KNVB wil informatie over voetbalvandalen t.b.v. stadionverbod
- Justitie geeft
- Damen vraagt inzage

Onderzoek

- Onderzoeker krijgt toegang tot archieven
- Afspraak: goedkeuring voor publicatie

Asielzoeker

- ABRvS 4 december 2002 JB 2002/34 m.nt. BvM
- Vraagt asiel in Nederland
- BZ doet onderzoek in land van herkomst
- Asiel geweigerd → verzoek om inzage
 - Belang informant
 - Belang asielzoeker

Pretium

- Vزر. Den Haag 8 mei 2007, AB 2007, 336 m.nt. BvM
- Klachten bij Consumentenautoriteit
- Pretium vraagt toegang tot het dossier
- Journalist vraagt toegang tot het dossier

consumentenautoriteit

European Institute for Food Law

European Institute for Food Law

Tora Bora discussie

- Veiligheidskaarten
- Openbaar?
- Via internet?

Wob onder hoogspanning

■ Instrument voor

- Transparantie
- Uitwisseling binnen de overheid
- Verstrekking aan belanghebbenden
- Het haakje van Damen

Brief Donner

The background of the slide is a photograph showing the silhouettes of a crowd of people at a concert or festival. Many people have their arms raised in the air, some making hand gestures. The sky is a clear, bright blue. The overall mood is energetic and celebratory.

- Voor ondertekening Tromsø toetsing informatie wetten aan verdrag: groot aantal wetten → grote belasting voor ambtelijk apparaat..
- Awo → samenhangende regeling

Wat speelde er later?

- Pdf inzake Tristan
 - Wij vallen niet onder de Wob?
- Openbaarheid tegen de burger?
 - Naming & shaming

Meer overheidsinformatierecht dan openbaarheid

- Goede openbaarheidsregeling
- Eist dat ook de rest goed geregeld is

Voorontwerp Alg. wet overheidsinformatie

Voorontwerp Algemene wet overheidsinformatie

- Bevoegdheid om redenen voor communicatie in aanmerking te nemen
- Uitdrukkelijke waarschuwingsbevoegdheid
- Verbod op punitieve publicatie zonder wettelijke grondslag
- <http://www.law.wur.nl/NL/WOB/>

Prof. mr. B.M.J. van der Meulen,
Wageningen Universiteit

Voorontwerp Alg. wet overheidsinformatie

Voorontwerp Algemene wet overheidsinformatie

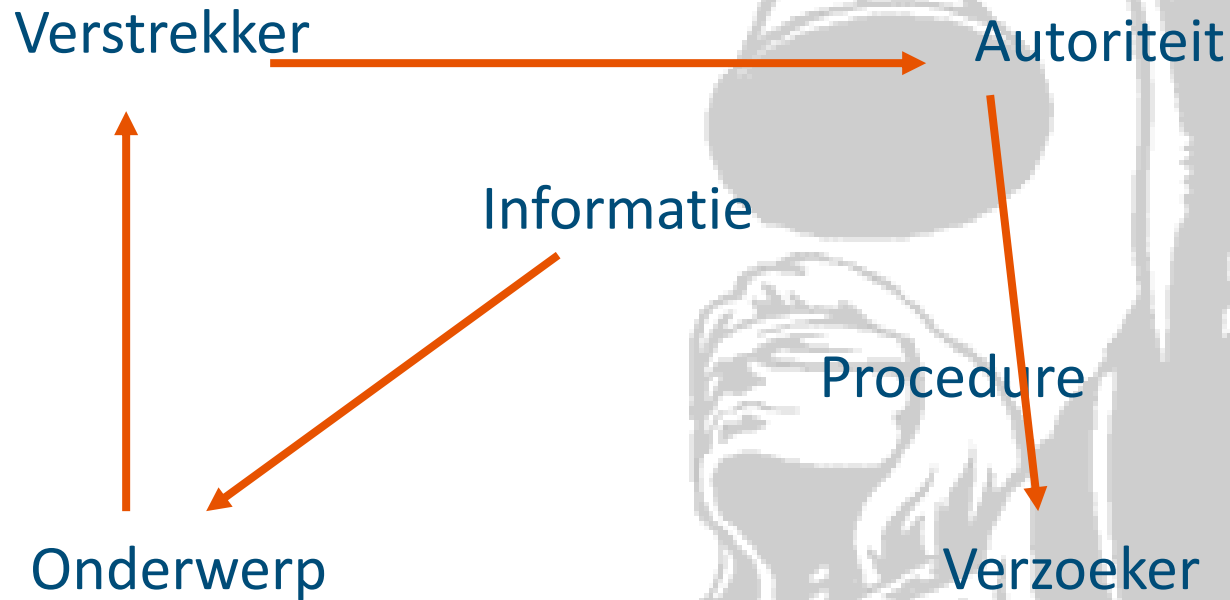
- Rechten (openbaarheid, eigen info, hergebruik)
- Uitbreiding reikwijdte
- Openbaarheid = status
- Active elektronische ontsluiting
- Bijzondere verstrekking
- Hergebruik
- Verwerking / archivering / onrechtmatig
- Commissariaat voor de overheidsinformatie
- Rechtsbescherming: doorpakken!
- Kwijtmaken strafbaar
- 8:29 zelf bepleiten

Prof. mr. B.M.J. van der Meulen,
Wageningen Universiteit

Belangenevenwicht

Vriendelijk dank voor uw aandacht

Q&A: Bernd.vanderMeulen@wur.nl

© B.M.J. van der Meulen Wageningen UR / European Institute for Food Law
www.law.wur.nl - www.food-law.nl - www.nvlr.nl

